

11.5.2020

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

HE 67/2020 vp

HE 67/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ravitsemisyriytsten uudelleentyöllistämisen tukemisesta ja toiminnan rajoitusten hyvittämisestä

Suomen Yrittäjät kiittää mahdollisuudesta lausua ravitsemisyriytsten uudelleentyöllistämisen tukemisesta ja toiminnan rajoitusten hyvittämisestä.

Tausta

Uudelleentyöllistämisen tuella tuettaisiin ravitsemisyriytsten valmiutta ja kykyä työllistää työntekijöitä koronaepidemiaa edeltänyttä tilannetta vastaavalle tasolle toiminnan käynnistyessä rajoitusajan jälkeen. Tuen suuruudeksi ehdotetaan 1 000 euroa kutakin tuen piiriin luettavaa työntekijää kohden. Tukea maksettaisiin työntekijästä, jolle yritys maksaa palkkaa vähintään 2 500 euroa rajoitusveloitteen päättymistä seuraavan kolmen kuukauden ajalta. Tukea olisi mahdollista saada enintään siitä työntekijämäärästä, joka yrityksellä oli laskennallisesti kokoaikaisessa työsuhteessa helmikuussa 2020.

Ehdotettu kohtuullinen hyvitys ravitsemisyriykselle rajoitusveloitteen aikana kertyvistä vuokra- ja yms. joustamattomista juoksevista kustannuksista suhteutetaan asianomaisen ravitsemisyriyksen myynnin muutokseen. Hyvitystä saisivat vain ne yritykset, joiden huhtikuun 2020 myynti oli pienempi kuin tammi-helmikuun keskimyynti. Näiden erien mukaisessa suhteessa suoritettaisiin kohtuullisena hyvitysosuutena 15 prosenttia, jos tammi-helmikuun keskimyynti oli enintään miljoona euroa. Ehdotettu 15 prosentin hyvitys vastaisi keskimääräisesti noin puolta joustamattomista juoksevista kustannuksista ravitsemisyriyksissä. Yhden miljoonan ylittävän myynnin osalta hyvitys olisi kuitenkin viisi prosenttia perustuen suurien yritysten skaalaetuun ja neuvotteluvoimaan. Enimmillään ravitsemisyriitys voisi saada 500 000 euron määräisen hyvityksen. Yrityksiä ei siis kompensoidaisi arvionvaraisesti. Lisäksi mahdolliset koronaepidemiaperusteiset tuet ELY-keskuksista tai Business Finlandilta vähennettäisiin hyvityksen määrästä.

Suomen Yrittäjien huomiot

Suomen Yrittäjät pitää tukipakettia perusteltuna. Yksittäisten ravitsemisyri-
tysten kannalta rajoitusvelvoitteeseen perustuva hyvitys painottuu voimak-
kaimmin niihin yrityksiin, jotka ovat kärsineet rajoituksesta eniten. On myös
perusteltua, että tuki suhteellisesti on suurempi pienemmille ravitsemusalan
yrityksille. Isommilla yrityksillä on käytössään esimerkiksi pääomasijoituksia
tai tuotekehityslainoja, joita pienemmillä ei ole. Lisäksi isommilla ravinto-
loilla on pääsääntöisesti yleensä paremmat puskurit kestää kriisin vaikutuk-
set. On myös huomattava, että isommat yritykset saavat absoluuttisesti kat-
sottuna isoimmat kompensatiot. Erityisen tärkeää on, että kaikenkokoiset
yritykset ovat tuen piirissä.

Olennaista on se, että varmistetaan joustava käytäntö vertailuajankohtia
valittaessa. Vertailu tammi-helmikuun myyntiin on ongelmallinen esimer-
kiksi terassimyyntiin painottuvassa toiminnassa. Toisaalta jos kyseessä on
uusi yritys, tammi-helmikuun myynti voi olla parempi kuin viime vuoden
myynti. Yrityksellä pitää olla perustelluista syistä mahdollisuus vaatia
tammi-helmikuun sijasta jokin toinen vertailuajankohta.

Hallituksen pitää myös varautua tukisumman nostamiseen, jos joitain rajoit-
teita esimerkiksi aukiolon suhteen jää vielä kesäkuun alusta voimaan.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Mika Kuismanen
pääekonomisti